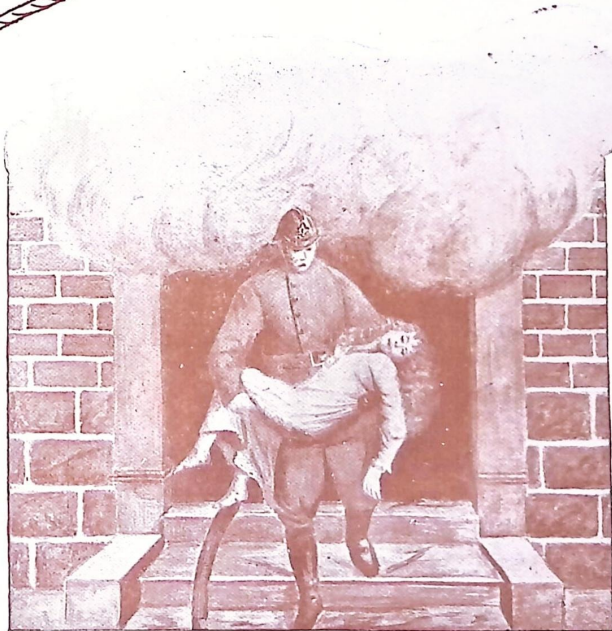

SVENSK BRANDKÅRSTIDNING

PENTA-REVOLVER-SPRUTOR

MODÄRNASTE MASKINSPRUTOR

BRANDPUMPAR, olika typer
ELDSLÄCKNINGSSREDSKAP, alla slag

LUDWIGSBERGS
VERKSTADS A.-B. STOCKHOLM

7:de årg.

N:o 12

A.-B. Centraltryckeriet
Örebro 1916

Dec. 1916

Äges af:
**Svenska Brandmänna-
Förbundet**

Utkommer en gång i mån.

Redaktör och utgivare:
ARV. W. SVENSSON
ÖREBRO
Telefon 26

Prenumerationspris:
Kr. 2:75 för år. Lösn. 25 öre

Annonspriser:
I texten 1 kr., å andra platser
70 öre pr cm. och spalt

Ett tack till prenumeranter, annonsörer och förfrikt alla de som under det gångna året gynnat vår tidning fram-bära vi härmed, tillönskande samtliga

**En god Jul och
Godt Nytt År.**

Red. af
Svensk Brandkårs-Tidning.

Betydelsefull amerikansk uppfinning.

En vätska som skyddar mot eld.

För närvarande sökes i Amerika patent på en ny, eldsäker vätska. Enligt uppfinnarnas påståen- de gör densamma alla slags antändliga material absolut eldsäkra, den kan anbringas för en ringa kostnad, behöfver ej förnyas och ökar i hög grad materialets hållbarhet — sålunda erbjudande stora fördelar framom de många andra liknande vätskor, som nu finnas i marknaden.

En apotekare i Badger, Iowa, är preparatets upphofsman. Han blef först intresserad af möjligheten att förekomma eldsvådor, då några jobbare med eldsäker färg anlände till Badger och sökte förmå honom att köpa ett lager. Det föll honom in att om en yttre applicering af färg kunde temporärt förhindra antändning det borde vara möjligt att tillverka en vätska, som i det den inträngde i trä eller papper gjorde materialet eldfast alltigenom. Han började omedelbart experimentera och tillkännagaf efter 17 månader, att han uppfunnit en fullkomligt eldskyddande lösning. Men för att förvissa sig om att hans preparat skulle utbärda alla vetenskapliga och praktiska prof, infann han sig vid Iowa universitetets farmaceutiska sektion, där han tidigare studerat, och anhöll om dekanus och en af hans gamla professorers bistånd. Dessa tre experimenterade därpå med vätskan på alla möjliga sätt med speciell hänsyn till dess praktiska användning samt gjorde mindre, nödiga förändringar i dess sammansättning. Slutligen blef det möjligt att offentliggöra upptäckten af ett fullkomligt praktiskt, fullt vetenskapligt och till priset mätligt preparat.

Eldskyddande färger och vätskor, som hittills förts i marknaden, ha varit otillfredsställande hufvudsakligen af två skäl: de hindrade antändning endast temporärt och voro alltför dyra för allmänt bruk. Vissa kvicksilfver och zinksalter, zinkklorid t. ex. förhindra antändning, men kvicksilfversalterna äro dyra och zinkklorid upptager fuktighet från luften och bortspolas lätt af regn. Dubbel impregnering blir vanligen alltför kostsam.

Den nya blandningen har ingen af dessa nackdelar. Då ämnen mätas med denna vätska, uttorkar fuktigheten och en olöslig mineralsubstans kvarlämnas i fiberns celler. Detta mineral kan ej bortspolas af någon som helst vattenmängd och hindrar totalt antändning. Det kemiska "tricket" har bestått i förening af redan kända eldsäkra salter med andra ämnen för åstadkomman-

de af en olöslig blandning, hvori det eldskyddande medlet så att säga är instängd.

För demonstrerande af detta faktum utfördes en mängd experiment, hvaraf ett bestod däruti, att man tog ett en half tum tjockt furubrädde, mättade det med vätskan, lät det fullständigt torka och därefter placerade det under rinnande vatten under 24 timmars tid. Det torkades änyo och hölls under en timme öfver lågan af bunsenbrännaren, som har en temperatur af mellan 700 och 1,000 grader Fahrenheit — en vida större heta än som utvecklas vid en eldsvåda. Träet brändes ej, utan sveddes blott lätt på de ställen, där lågan direkt hade träffat det. Ett liknande, obehandlad brädde förträdtes till aska inom nio minuter. Ett tygstycke behandlades med vätskan och hölls under rinnande vatten i åtta dagar, men kunde efter denna tids förlopp ej fås att brinna. Ett intressant prof var äfven det, att hälften af ett pappersark doppades i vätskan; papperet antändes och brann snabbt, tills elden nådde den behandlade halftan, då den slocknade. Alla andra behandlade prof — trä, tyg, papper, krollsplint — hade gjorts lika eldfasta. Ej ens bomullskrut kunde brinna eller explodera.

Det eldsäkra preparatet är något tyngre än vatten; dess specifika vikt är 1,15. Det har en lätt lukt af ammoniak och är färglöst, om det tillverkas af rena kemikalier. Eljest har det en gulaktig anstrykning. Den exakta kemiska sammansättningen kommer ej att yppas, innan patentet erhållits och preparatet utsläppts i marknaden.

De behandlade ämnena bli naturligtvis ej fullständigt oberörda af elden. De förkolna i någon grad, men texturen bibehålles. Preparatets värde ligger i det faktum, att behandlade ämnen icke kunna fås att flamma upp i låga; de kunna därför ej befordra förbränning. Till och med om de blötas i alkohol, eter eller gasolin uppbrö förbränningen, så snart dessa högeligen eldfängda vätskor brunnit ut ur papperet eller träet.

Ämnet är jämväl ett preservande medel. Den olösliga minerala återstoden gör de behandlade ämnena mera hållbara och fördubblar i många fall dess motståndskraft mot nötning. I Förenta staterna äro omkring 900 millioner järnvägssyallar i bruk. De måste förnyas hvart nionde år, i det 100 millioner ombytas årligen. Om de behandlas med denna vätska, skola de enligt uppfinnarnas mening, vara dubbelt så länge.

Denna uppfinnings kommersiella möjligheter äro vidtäckande och omätliga. Allt slags byggnadsmaterial kan skyddas; spåntak bli lika säkra som skiffertak. Det beräknas, att 90 procent af eldsvådorna i vanliga boningshus taga sin början i taket, och män, som syssla med tillverkning af taktäckningsmaterial, ha skrivit många bref till uppfinnarna. Direktören för ett af de största

circussällskapet i Amerika erbjöd uppfinnarna 10,000 dollars för behandling enbart af hans tillt. Fabriksidkare, sågverksägare, cirkus- och teaterdirektörer ha öfversvämmat de tre Iowa-männen med anbud. Tapeter, gardiner, mattor och filter kunna ej mera sprida en eld, som ästadskommitts genom kastandet af en brinnande cigarrett i papperkorgen eller genom en kullslagen lampa. Offentliga byggnader — teatrar, hotell, sjukhus, skolor, fabriker — kunna göras praktiskt sedt immuna mot eldens härjningar.

Preparatets till en rent obetydlig kostnad. Preparatets pris är alldeles försvinnande litet i jämförelse med den inbesparing af lif och egendom, det skall medföra.

Petroleum, bensin, bensol.

Under det vi med visshet veta, att stenkolen räknar sitt ursprung från uråldriga skogstrakter, är sättet för petroleumens tillkomst ännu höjdt i dunkel.

Enligt en teori skulle petroleum — nafta, jord- eller bärgolja — vara en sönderdelningsprodukt af växtrötter eller i bergslagen liggande djurlämningar. Man tänke sig dessa jättestora alger, hvilka växte och frodades i dåtida haf och dess vikar. Forsar af färskvatten spolade öfver dem under de ofta förekommande regoperioderna och döden följde. Slamm och sand lagrade sig öfver dessa utdöda vegetabilier tills hafvet drog sig tillbaka och där dessa slemmiga gröna, kanske färglösa växter tusenden af år tidigare lefvat, där var nu land. Under loppet af otaliga årtusenden torde tillfölje en långsam torr destillering bergolja uppstått af dessa alger. Denna teori förutsätter emellertid en hel del tämligen komplicerade förhållanden, hvilka klart nog endast kunnat sammanträffa på få ställen, detta en sorts förklaring till petroleumens fläckvisa förekomst.

En annan teori räknar med möjligen förefintliga metallkarbider såsom upphof. Dessa karbider existera i stora mängder i jordens inre. Hvarje bjulryttare känner till kalsiumkarbiden, hvilken i vattenförening alstrar acetylen. Äfven andra karbider äro kända, som med vatten ge beståndsdelarna i petroleum. Då den råa naften alltid finnes i intima föreningar med vatten torde man ej utan vidare böra skrinnlägga denna teori.

Säkerligen har bergoljan alstrats af olika ämnen på skilda ställen på jorden, här av alger, där af karbider. Detta synes förklara det faktum, att oljan till sin sammansättning visar än mättade, än omättade kolväten. Något fullt exakt angående

bergoljans tillkomst vet man dock ej, trots ifriga experiment och geologiska iakttagelser.

Ehuru bergoljans natur är oss mindre bekant har den tidigt blifvit en betydande faktor inom våra industrier och yrken. Under årtionden har den varit ett af våra bästa belysningsmedel. Från det ögonblick den amerikanske kemisten Benjamin Silliman 1855 lyckades konstruera en användbar petroleumlampa har detta bränsle dragit segrande genom världen.

Råpetroleum är mindre lämplig som ljusalstrande och detta fick man ofta kännbart erfara, när de första lamporna kommo i bruk. De som ej exploderade utan kunde hållas i drift visade sig efter någon tid innehålla en degaktigt smörja, hvilken vi i våra dagar skulle rubricera som en blandning af maskinolja och vaselin. Man konstaterade snart att råoljan bestod af en blandning skilda kolväten af högst olika flyktighet. Den måste alltså destilleras, skiljas från en del orenlighet och andra biprodukter. Härvid fick man fotogen jämte kreosolén, gasolin eller petroleum-eter, petroleum-sprit (bensin, artificiell terpeninolja) solarolja, kolrikare och mera tjockflytande än fotogen, smörjolja, paraffin, asfalt, hvilket återstår efter de tyngre oljornas afdestillering. När destilleringen drifvits till sitt yttersta får man slutprodukten — koks. Af blandad petroleum-eter och petroleum-sprit erhålles gasolja.

Som redan antydts innehåller petroleum kolväten, d. v. s. förbindelse af kol och väte, hvilka skilja sig därigenom att hvarje följande molekyl innehåller en atom kol och två väte mera än föregående. Kolvätena bli gradvis allt tyngre, mindre flytande och mindre flyktiga. De börja med lätta gasformiga partiklar, hvilka frivilligt skilja sig från den råa oljan, genast den framkommer ur borrhölen. Denna petroleum-eter eller gasolin kokar redan vid + 40—80° Celcius. Sedan följer den helt lätta och flyktiga vätskan, bensinen, som kokar vid + 80—120°.

Som man kan förstå af nämnda gradtal är fråga om uppvärming af råvaran. Destillationsprocessen sker och genom långsam uppvärming i stora tätt slutna cisterner. Härvid bildas ångor, hvilka medelst rördningar föras genom kylare, hvarigenom kondensering äger rum. Med användning af olika temperaturer framställas sålunda de olika beståndsdelarna af bergoljan.

När denna kom i marknaden hörde man endast omtalas dess belysningsändamål och man måste då gifvetvis söka aflägsna den explosiva bensinen. För denna hade man då ej annat bruk än som fläckvatten och extraktionsmedel för oljehaltiga fröslag. Sedermera har bilden bytt utseende.

Med fotogenen bortträngdes den dittills förbärrsäckande rofoljan. Visserligen hotas nu förstnämnda af gasglödljuset och elektriciteten, men

Henrikssons prisbel. motorsprutor

Försäljas genom

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSAFFÄREN

E. BERGSTRÖM & Co.

STOCKHOLM K.

Telegramadress: "Ideal".

Rikstelefon 2258.

HENRIKSSONS BRANDSLÄCKARE

RAPID & PUMP-RAPID

samt Brandsläckaren n:o 76, modell 1914, 12 liter. Ny för året.

Samtliga godkända af Tarifföreningen.

Pump-Rapid

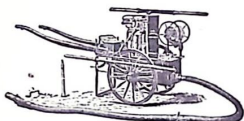

Försäljas genom

HUGO KNOCHENHAUER, Stockholm.

Telegramadress: Knochenhauer.

Rikstelefon 57 99.

Telegraf-adr.:
Sprutbolaget

HENRIKSSONS Handkraftsprutor

Prisbelönta

försäljas genom

Hrr Järn- & Redskapshandlare

samt i parti från fabriken.

A.-B. S. HENRIKSSONS Sprutfabrik,

och Mekaniska Verkstad.

STOCKHOLM 4.

Rikstelefon

6 0 5 3

BAD-

KAMINER

Varmvattencisterner

Koppar- och Metallarbeten

alla slag.

S. J. SKOHGS

VERKSTÄDER

ÖREBRO

TEL. 272

E.E.Fromell

Sundsvalls Brandkår.

Mekaniska stegar intill 25
meters höjd, Bilstegar, Ut-
dragsstegar, Skarfstegar, Hak-
stegar, Redskapsvagnar, lätta

Sjuktransportvagnar.

Rikstelefon 1126.

trots alla nyare belysningstekniska uppfinningar är användningen af fotogen än i dag afsevärd och importen under normala förhållanden har växt i stället för att minskas.

Och hvad den oanvändbara bensinen angår så ha båtmotorer, automobiler, flygmaskiner och luftskepp placering för det vis af denna vara. Jo, i våra dagar ropas att det är brist på detta fördomtima — fläckvatten.

Förhållandena skulle säkerligen ha sett än mera hotande ut, om man ej lyckats finna en fullvärdig ersättning för bensinen i en destilleringsprodukt af koltjärn, bensol. Vetenskapsmannen Faraday hade redan lyckats framställa detta kolväte 1825. Den kemiska formeln är C₆H₆, liktydigt med att hvarje molekyll innehåller sex atomer kol och lika mycket väte. Enligt kemiens schematiska framställning äro kolatomerna i petroleumkropparna lagrade rätlinigt under det bensolens sex kolutomer formats till en sexsidig innesluten i en cirkel, som vid den inskrifna figurens sex hörn bär de sex väteatomerna. Bensolen är följaktligen en carbocycelkropp, kolvätecirkelkropp. Förbränningstekniskt är bensolen i hvarje fall en fullständig ersättning för bensin. Inom kemien har bensolen ock vunnit burskap, tack vare de "aromatiska föreningar" den gifvit och ger upphof till: nitrobensol, anilin, karbolsyra, pikrinsyra, salicylsyra o. d.

För kolproducerande länder är bensolen af särskild betydelse ur nationalekonomisk synpunkt, alldenstund man gör sig oberoende af den utländska bensinimporten och alla dess prisfluktuationer.

Inom tekniken är frågan högaktuell, huruvida ej stenkoltjärn döljer ämnen, hvilka tekniskt och ekonomiskt kunna ersätta bergoljan, ge oss det praktiska, luftliknande brännämnet gas eller ett flytande bränsle, hvilket kunde gälla som fullvärdig ekvivalent för fotogenen.

Härpå arbetas säkerligen i dessa tider med högtryck och hvad vår tids vetenskapsmän frambringa kanske kommer att ligga färdigt, när våra stenkolslager kunna skeppas öfver från — Spetsbergen.

(Sver. verkmästaretidn.) *Alfr. Engelbrektson.*

FOTOGRAFIER

och vykort af brandstationer och brandredskap, såväl äldre som nyare mottages med tacksamhet af samlare. Vyer från Stockholms brandväsende sändes i utbyte. Adr. "Samlare", denna tidnings exp. Örebro.

Brandhundar.

Samuel Wood, en bland de raskaste och modigaste af Londons lifräddningsmanskap, räddade nära ett hundra människolif vid eldsvådor, berättar "The Fireman". Han han hade en trogen hjälpare i hunden "Bill", hvilken invånarne i Whitechapel begäfvade med ett silfverhalsband, såsom ett erkännande af de viktiga tjänster, han gjort under de nio år, han så att säga tjänstgjorde vid lifräddningsbrigaden.

Bill måste liksom hans husbonde vara mycket vaksam och på sin post hela nätterna igenom. Han sof därför om dagarna tätt vid sin herres säng. Aldrig sprang han hemifrån, förr än tiden var inne att gå till stationen. Bill tillät ej heller sin husbonde att sova för länge och uraktlät aldrig att väcka honom i så god tid, att de ledigt kunde i rätt tid infinna sig därstädes.

När alarm gafs om eldsvåda, började Bill skälla ursinnigt, ehuru han annars var mycket stilla af sig. Wood behöfde ej använda sin signalpipa, emedan alla konstaplar i närheten kände Bills skall, och de kommo därför genast till hjälp.

Om alarm gjordes sent på natten, så att endast få personer funnos ute på gatorna, sprang Bill genast till de närmast belägna utskänkningsställen, stötte upp dörrarna och började skälla där inne för att säga: "Kom och hjälp oss nu, go' herrar!" Bill behöfde ej yttra sig mycket; man skyndade med nöje att lyda honom.

Under mörka nätter, då lanternorna måste tändas, skyndade Bill före sin husbonde såsom ett slags förelöpare. Då lifräddningsstegen upprestes mot någon byggnad, skyndade Bill före alla andra och var redan på öfversta stegen, innan någon annan hunnit halfvägs. Han hoppade in uti rummen och rusade in i röken och lågorna, sprang från rum till rum för att biträda sin husbonde vid räddningen af de förskräckta invånarna. Vid ett tillfälle grep elden så hastigt omkring sig och röken blef så tät, att Wood och en af hans kamrater voro ur stånd att hitta ut. De fruktade, att de skulle bjälplöst omkomma. Bill tycktes emellertid inse farans vidd. Efter en stund började han skälla. Halfkväfvad af hetta och rök, förstodo de båda männen, att Bills skall betydde: "följen mig", och kröpo genast efter Bill, som förde dem på kortaste vägen till ett fönster, hvarigenom de räddades.

Bill förtjante i sanning sitt silfverhalsband, och det bar följande inskrift:

Jag är en räddningshund — mitt namn är Bill.
När eld signalerats, är jag alltid still.
Jag väcker husbond med mitt skall och trotsar
hvarje fara
för att få "stegen" fram och människolif bevara.

Stackars Bill hade liksom människor sina sorger och lidanden, och det var genom dessa han förvärfvade sig erkännanden och ärebetygelser. Vid en eldsvåda föll han genom ett hål, som elden bränt i ett golf, ned i ett kärl med kokhett vatten. Härigenom led han förfärligt, och det var med knapp nöd han undgick en plågsam död. Vid trenne olika tillfällen blef han öfverkörd, men blef städe genom omsorgsfull vård i stånd att efter jämförelsevis kort tid återtaga sin tjänstgöring. Under den sista tiden af sin lefnad plågades han mycket af ett bröstlidande, som han säkerligen ådragit sig genom sin ifver att fullgöra de plikter, hvilka genom ett slags själfvilligt åtagande blifvit hans lifs uppgift.

En annan duktig brandhund var "Bob".

Hvarje gång signalklockan lät höra sig i den gamla brandstationen i Southwark, var det ingen som visade större brådskas att komma iväg än Bob. Det präktiga djuret sprang före sprutorerna och redskapsvagnen samt klarade vägen. Men då brandservisen ankom till platsen för eldsvådan, var det ingen som snabbare "lydde order" än Bob. Han skyndade uppför stegarne och hoppade in genom fönstren mycket kvickare än någon af manskapet.

En gång var elden lös i Duke-street. Lågorna grepo hastigt omkring sig och hotade att snart förtära hela byggnaden. Bob störtade sig emellertid in uti det brinnande huset, och inom få minuter syntes han komma ut igen, bärande en liten katt i munnen. Han bar den mycket varmsamt och släppte försiktigt ned den på en säker plats. — Ett hus brann i Westminster-road, och Bob var där som vanligt. Brandmanskapet trodde,

att husets alla invånare voro utförda; men Bob hade bättre reda på den saken. Han skällde samt skrapade med tassarna mot en liten dörr. Manskapet befallde Bob att tiga och gå sin väg; men ehuru Bob var en lydig hund, fortfor han att skälla och det ursinnigare än förut. "Skynda er att genast öppna dörren", tycktes han säga. Manskapet fruktade, att elden skulle tilltaga, om dörren öppnades. Bob blef då så ond, att en af karlarne slutligen sade: "Det är bestämdt icke utan skäl, som Bob gör allt detta oväsen. Låt oss bryta upp dörren!" Denna sprängdes också, och männen blefvo ej litet förvånade, då de i rummet innanför funno ett barn, som ovillkorligen blifvit innebrändt, om ej Bobs bemödanden kommit emellan och räddat detsamma.

Om Bobs husbonde ropade: "pumpa!" till honom, satte sig det lydiga djuret på bakbenen samt började att arbeta med framtassarna upp och ned, med lika mycken ordning och takt som manskapet visade vid pumpningen.

Bob blef af våda injätkörd vid en eldsvåda i Caledonian-road, då hjulen på en ångspruta gingo öfver honom. Det var en sorglig död för det ädla djuret; men den var därefter en ärofull, ty han dog på sin post.

Hvad hafva vi uträttat?

Ett år har återigen runnit bort och man ställes gärna inför den frågan: hafva vi uträttat något för vårt förbund och vårt yrke under det gångna året?

Svaret blifver antagligen nekande. Jag har mycket funderat öfver hvad orsaken kan vara att en så stor del af landets brandmän ännu ej anslutit sig till vårt förbund. Är det bristande intresse för vårt yrke och dess utveckling eller är det, hvilket jag dock ej kan tro, endast liknöjdhet som gör att anslutningen ej blifvit den som väntadt var, när förbundet bildades.

Hvar ligger orsaken?

Ej kan det vara den ekonomiska sidan af saken. Nog är det dyrtid, det får man sannerligen erfara, men ej i så hög grad att man ej har råd att offra en liten tribut för sitt yrkes och för en sammanslutnings skull.

Resultat! Ja, huru skall man kunna få fram några sådana när man står utanför en sak. Gå med och arbeta så visar sig nog resultatet. Stå ej blott och visa på bristerna ty därmed vinnes ingenting. Var med i arbetet och försök att bortskaffa desamma och arbeta för att *alla* Sveriges

Förbandslådor

Från 3:— till 35:— kr.

SJUKVÅRDS- OCH
FÖRBANDSARTIKLAR

GUMMIVAROR

m. m., m. m.

köpas bäst och billigast från

Fritz Svensson,

Drottningg. 34 ÖREBRO Rikstel. 1689

brandmän blifva sammanslutna, sedan kunna vi börja tala om resultat i större skala.

Om arbetet i våra brandkårsföreningar under sommaren skulle vare något slappt är kanske förlätligt, ty allt föreningsarbete ligger ju så att säga i dvala under sommaren.

Nu, när det nya året tager sin början, låtom oss då hugga i med friska tag, lämnande allt småsinne åsido, så att vi under 1917 verkligen kunna påvisa ett godt resultat inom vår sammanslutning.

Ordet "sammanslutning" är ett slags lösenord i vår tid, nya intressen dyka ideligen upp, och alltid finnas personer redo att taga hand om dem. Må vi komma ihåg, att då krafterna förenas blifver resultatet af arbetet mycket bättre. Vid de platser, där föreningar ej finnas, böra vi verka för att nya sådana bildas. Fördelarna af en sammanslutning borde vara i ögonen fallande, om man tänker på nyttan för brandkärerna själfva och deras verksamhet eller på utbredandet och understödjandet af den idé, hvilken de gjort till sin. Till belysande af det ofvannämnda första argumentet behövs blott påpeka det fördelaktiga i att äga en myndighet — förbundsstyrelsen — till hvilken man utan vidare kan vända sig vid behof af råd och upplysningar. Vidare ha vi vårt fackorgan Svensk Brandkärstidning. Nu framställer jag den frågan: Hafva vi någon nytta af vår tidning, och om så är, hafva vi någon skyldighet mot densamma?

Om vi nu se tillbaka på de 7 år sedan vår tidning startades, måste vi erkänna att den fyllt ett ofvifligt behof. Mycket arbete har nedlagts på redigerandet af vårt fackorgan. Jag vågar påstå, att tack vare vår tidning, ha vi satts i tillfälle att följa brandkärernas utveckling samt förbättrat vår ställning på såväl det ena som det andra området. Alla nyheter som beröra brandväsendet ha på ett lättfattligt sätt framställts. Få äro likväl de brandmän som anse sig hafva någon skyldighet mot vårt organ. Må vi komma ihåg att det är nog ingen "sinekur" att redigera en tidning som denna. Tidningen åtnjuter ej något understöd, hvarken af staten, kommuner eller enskilda så den måste fortfarande få äga medlemmarnas och intresserade personers stöd såväl i ekonomi som insändande af meddelanden. Kanhända någon resonerar som så: "Hvad kan jag göra?" Den ursakten duger ej. Hvar och en kan dra sitt strå till stacken. Nu är den rätta tiden att börja anskaffa prenumeranter, alltid finnes det intresserade personer som vilja ha tidningen. Jag vill därför föreslå, att hvarje brandman anskaffar minst en prenumerant. För att göra tidningen så innehållsrik och omväxlande som möjligt bör hvarje intresserad insända meddelanden om eldsvådor och om nya rön som

gjorts. Meddela allt som kan vara af intresse i facket, och till sist, anskaffa annonser. På hvarje plats finns det alltid någon, för hvars affär Svensk Brandkärstidning bör vara ett lämpligt annonsorgan. Hufvudsaken är att det finnes intresse, ty då kan mycket vinnas. Må vi komma ihåg att annonserna i tidningen utgöra betingelsen för en god ekonomi.

Huru många människor skulle icke se sitt arbete krönt med framgång om de blott varit i besittning af ihärdighet, hvilket vill säga detsamma som ständaktigt fullföljande af det man gripit sig an med — den tåliga ihärdigheten, som alltid håller fast. Beslutsamhet och kraft äro utmärkta egenskaper, men utan tillräcklig ihärdighet faller ofta ett företag i grus och spillror. Så snart en motgång eller större svårighet inträffar är mången redo att "gifva upp", oakadt en ljus framtid kanske varit honom beskrädd, blott han visat ut hållighet och tålmod. Mången byser också den oriktiga uppfattningen, att om ett arbete ej genast bär frukt bör det öfvergifvas. Följden af detta blir, att sådana människor aldrig våga på egen hand företaga sig något som kan förbättra deras egen lefnadsställning, utan måste ständigt arbeta åt andra, emedan de sakna själf tillit. Att vänta några år på resultat af nedlagdt arbete, sakna de kraft och uthållighet till. Ihärdighetens grundsats lyder: "Försök aldrig en sak utan att föra den igenom."

Kamrat! Om du stöder vår tidning och vårt förbund, så gynnar du både dig själf och vårt yrke.

Hoppas att denna min vädjan ej skall förklinga obörd.

Rapid.

Dyrtidstillägg.

Samtlig personal vid Borås brandkår har i dyrtidstillägg erhållit 15 kr. i månaden. Dessutom hafva de gifva erhållit för hustru 5 kr. och för hvarje barn 2 kr. i månaden.

En slitskena för automobilringar.

Patentansökan är ingifven för en slitskena för automobilringar, afsedd att möjliggöra fortsatt användande af utslitna hjulringar och längre varaktighet för nya. Det är ett nitbeslaget däck af bästa sulläder som fastsättes omkring hjulet med en stålträdsanordning. Särskilda anordningar äro vidtagna för att nitarna inte skola kunna skada gummidäcket. Priset pr skena beräknas till 150 kr. Uppfinnaren, som söker förlagsman, är handlanden Anton Rydin, Odengatan 10, Stockholm.

Försäkringsbolaget

Allmänna Brand

Ömsesidigt af 1842,

f. d. Städernas Lösöreförsäkringsbolag,

försäkrar mot **billiga premier** såväl **fast** som **lös** egendom i städer, andra samhällen och på landsbygden.

Fonder, tillhöriga **försäkringshafvarna**, öfver 4.800.000 kronor.

Närmare upplysningar lämnas af bolagets **hufvudkontor i Jönköping** samt af dess ombud på de olika orterna.

LUX'

ELDSLÄCKNINGSSYSTEM

med

FLYTANDE KOLSYRA

för

*Eldfarliga varu-upplag, Garager, Biografer, Fartyg
etc., etc.*

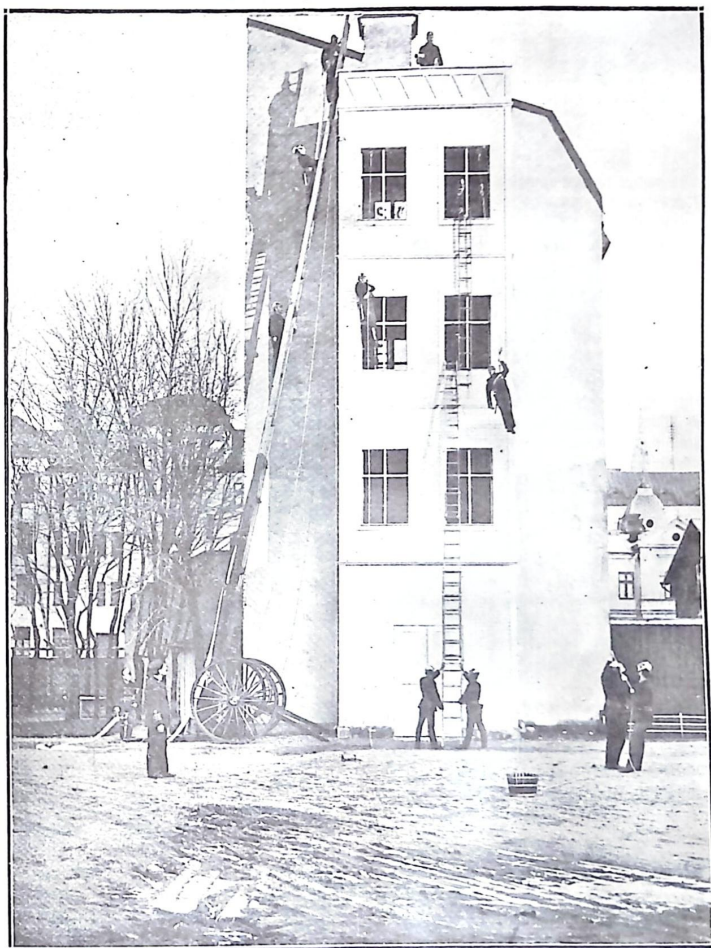
AKTIEBOLAGET LUX

STOCKHOLM 8

Nyanskaffning.

Nedanstående är en bild af Örebro brandkärs nya öfningstorn. Tornet är byggt i fyra våningar med balkong öfverst och har en höjd af i det

kan därför exercis pågå äfven när slang finnes upphängd i tornet. På golvet i nedre våningen är en stor betongcistern uppförd, hvare slangtvättning mycket bekvämt kan försiggå. Från densamma finnes aflopp anordnad direkt ut i kloakledning. I öfversta våningen finnes en ställ-

närmaste 17 mtr. Detsamma är äfven afsedt för slangtorkning under den varmare årstiden. Hvarje botten är därför delad i luckor, så att två tredjedelar af golfvets yta kan uppfällas mot den inre väggen. Golvet närmast fönstren ligger fast och

ning uppförd för slangens upphängande samt tvenne på axel löpande block för upphissning af densamma.

Allt arbete med tornets byggande är utfördt af brandkårens personal.

Förslag

till

Kungl. Maj:ts stadga om hotell
och pensionat.

(Forts.)

§ 12.

Samtliga till förstugor, korridorer och trapphus ledande sofrumsdörrar inom hotell eller pensionat skola vara försedda med mekanisk anordning för själfstängning samt med låsirrättning, som tillåter dörren att vid sådan själfstängning obehindradt och tätt anslå mot karmens fals.

§ 13.

Rum må ej ens tillfälligtvis under någon förvändning användas till sofrum, med mindre det är försedt med fönster af den storlek, att en vuxen person kan därigenom utkomma, och i hvarje fall ej mindre än $1 \times 0,5$ m.

Är fönster beläget på sådan höjd från golvet, att man icke utan särskild anordning kan använda detsamma såsom nödutgång, skall erforderlig fast stegförbindelse med golvet finnas.

§ 14.

Afsats i korridors golfplan må i allmänhet ej förekomma. Kan till följd af rummens växlande höjd eller annan anledning jämnt plan ej utan synnerlig olägenhet eller kostnad åstadkommas, bör, därest höjdskillnaden icke öfverstiger 35 cm., öfvergång från det högre till det lägre planet förmedlas genom anbringande af jämnsluttande, fast plan med lutningsförhållande af 1:10, och i annat fall de bägge planen förmedlas genom trappa, som skall förses med tydligt framträdande ledstänger, och platsen städs bällas belyst.

§ 15.

Korridorers, förstugors och trappors fria bredd skall rättas efter det antal personer, som kan tänkas komma att vid eldfara passera dem, dock att denna bredd, som i fråga om trappor räknas mellan ledstängerna, ej må utan k. befo:des medgifvande sättas under 1,2 m.

§ 16.

1. Är hotell eller pensionat inrättadt i byggnad, där trappor och dessas omfattningsväggar

icke äro utförda i brandfast konstruktion, skola sofrum, belägna högre än i andra våningen, bottenvåningen inräknad, förses med nödbalkong, antingen fortlöpbande utmed hela våningen eller anbragt gruppvis för vissa rum eller för hvart enskildt rum.

2. Beträffande hotell eller pensionat på landet ä ort, där byggnadsstadgan och brandstadgan för rikets städer icke tillämpas, skall, änskönt trappor och dessas omfattningsväggar äro utförda i brandfast konstruktion, på k. befo:des pröfning ankomma, buruvida nödbalkonger ändock skola, på sätt i punkten 1 är sagdt, anordnas utanför de sofrum, hvilka äro belägna högre än i andra våningen, bottenvåningen inräknad.

Därest hotellbyggnad vare sig i stad eller på landet är uppförd med öfverbyggd gård eller gården icke äger tillräcklig inkörspport, äger k. befo:de, om så prövas nödigt, likaledes föreskrifva, att nödbalkonger skola anbringas framför öfvervåningar, som vetta åt gårdssida.

3. Nödbalkong, som bör hafva fri gångbana af minst 50 cm. bredd och skyddsvärn om minst 80 cm. höjd, skall vara utrustad med fastsittande stegförbindelse till nedanför varande nödbalkong eller till marken; skolande, i händelse balkong är gemensam för flera än två rum, minst två särskilda sådana stegförbindelser anordnas, aflägsna från hvarandra. Balkongstege får ej anbringas framför nedanom varande fönsters öppning.

Stegförbindelsen bör om möjligt anordnas så, att nedstigandet kan äga rum emellan denna och väggen.

§ 17.

Förstugor, korridorer, trappor, nödbalkonger m. fl. områden, som komma till bruk vid byggnadens utrymning, må icke ens tillfälligtvis belämnas med reseffekter eller andra hindrande föremål.

Skjuddörrar få icke anbringas i korridorer eller liknande passager.

Roterande svängdörrar må i fråga om hotell eller pensionat förekomma allenast med det förbehåll, att i närheten finnes ännu en städs användbar utgång. Sådana svängdörrar måste kunna lätt sammanslås eller vara så inrättade, att deras vingar vid en plötslig tillströmning af människor automatiskt hopfällas.

Dörrförhängen i hallar, korridorer och öfriga områden, som tjäna till byggnadens utrymmande, böra vara lätt rörliga förmedelst uppfästning i stora ringar på en glidstång. De få icke nå golfplanet och må ej upphängas så att de dölja de anslag och anvisningar, som i denna stadga föreskrifvits.

Uppvärmning.

§ 18.

I hotell eller pensionat skola skorstenar och eldstäder med därtill hörande rör och pipor på mot eldfara betryggande sätt skiljas från trävirke; och må invid rör och pipor lätt antändbara föremål icke anhopas. Eldstad må icke inrättas anorstädes än omedelbart invid murad rökkanal, och skall kamin vara uppställd å stadig plåt, hvilken bör anordnas med uppvikt 5 cm, hög kant och vara framspringande framför eldstadsluckan så mycket, att möjligen utfallande bränsle där uppfångas. Kamin i korridorer eller å andra ställen, som vid byggnadens utrymmande passerar, skall omgifvas af metallrücke af den styrka och fasthet, att det lämnar nödigt skydd mot fara för kaminens omkullstötning.

Vid eldning i kakelugn skall framför eldstadsöppningen finnas anbragt ett hela öppningen täckande, fümasketigt skyddsgaller; och skall golfvet nedanför eldstaden vara belagdt med brandfast skydd, som ej må täckas med matta eller belamras med lätt antändbara föremål. Sådana må ej heller uppställas nära eldstadsöppningen och i hvarje fall ej närmare densamma än 1 m.

Kakelugnsinsats med utbygd bränslemagasin må i hotell eller pensionat icke användas.

Såväl fasta som flyttbara kok- och värmeapparater skola vid begagnandet vara uppställda på särskildt anordnad, obrännbart underlag och på tillräckligt afstånd från brännbara föremål.

Därest eldfarliga oljor och denaturerad sprit förvaras inom byggnaden, skola för sådant ändamål användas täta, väl tillslutna, af metall förfärdigade kärl.

Åstadkommes rummens uppvärmning genom ledning från värmecentral, skola pannrum och bränsleförärr anordnas i brandbärdigt skyddade rum.

Sotning.

§ 19.

I stad, köping och eljest å plats, där brandstadgan för rikets städer vunnit tillämpning, gälle beträffande sotning hvad i brandstadgan och vederbörande brandordning är föreskrifvet.

På landet å ort, där berörda stadga icke tillämpas, skola, oberoende af hvad gällande kommunalstadgar till befämjande af värd om brandväsendet må innehålla, till efterrättelse för innehafvare af hotellens eller pensionatets innehafvare verkställas

för rökgång från spisel minst en gång hvar annan månad,
" " " annan eldstad minst en gång om året.

Under sotning af rökgång från eldstad inbegripes sotning och rengöring af själfva eldstaden; och skola vid sotning af rökgångar dit ledande, till kamin eller järnspisel hörande plåtrör samtidigt af skorstensfejare löstagas, rensas och där-efter iordningställas äfvensom befintliga rökhuvar från sot befrias.

Vid sotning undersöker skorstensfejaren noga, huruvida å eldstad, mur, rör, skorsten och dylikt finnes felaktighet, som kan innebära eldfara; och ällige skorstensfejaren i sådant fall genast därom underrätta innehafvaren af hotellet eller pensionatet samt om felets beskaffenhet göra anteckning i den liggare, hvarom i § 28 stadgas och där i hvarje fall skall anmärkas, att sotning verkställts. Om mellan skorstensfejarens besök felaktighet af nyss nämnd beskaffenhet blir känd af de inom hotell eller pensionat anställda personer, älliger dem att sådant genast anmäla för innehafvaren, som utan ringaste dröjsmål bör gå i författning om afhjälpan af de bristfälligheter, hvarom nu nämnts.

Belysning.

§ 20.

Till belysning må inom hotell eller pensionat icke användas eldfarliga oljor af första klass ej heller sprit.

Förutom elektrisk och gasbelysning må i soforum användas endast hänglampor för olja samt stearinbelysning.

Hänglampor skola uppfästas säkert, och brännbara föremål hållas därifrån aflägsna ofvantill minst 1 m. och undertill samt vid sidan minst 25 cm. Öfver hänglampa bör finnas en värmeångare af obrännbart material af vid pass 10 cm. i tvärmått.

Anläggning för genererande af gas må icke inom hotell- eller pensionatbyggnad finnas eller accumulator för gas där förvaras.

Gasmätare få ej uppställas under trappor.

Rörliga gasarmer må ej användas.

§ 21.

När mörker inträdt, skall inom hotell och pensionat i förstugor, korridorer, trappor och öfriga områden, som tjäna till byggnadens utrymmande, finnas i ofärgadt glas tänd nödbelysning af en

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPS- AFFÄREN

E. BERGSTRÖM & COMP.

SCHEELEGATAN 22

STOCKHOLM

Specialaffär
för

BRANDMATERIEL

Guldmedalj i Stockholm 1897.

Högsta pris i Gefle 1901.

Stadsdiplom i Berlin 1901.

Jusstyrka, som i hvarje nödlampa ej må understiga $\frac{3}{4}$ normalljus (motsvarande ett s. k. teaterljus), och skola dessa lampor anbringas så, att, sedan nödbelysningen vid mörkrets inträde tändts, man kan från en lampa se ljuset från en annan, så vidt möjligt, åt hvardera sidan. Å väggen, där hvitt nödljus anbringas, skall vid pass 1,50 m. öfver golfplanet på hvit botten i oljefärg inom fyrkantig högröd ram målas likaledes i högröd färg ordet *Utgång* och därunder en pil med spetsen i riktning mot utgången. Leder åt ömse håll utgång, målas inom inramningen ordet *Utgångar* och därunder på samma linie två pilar, vända med spetsarna från hvarandra. Anslags-skytten bör hålla minst 400 mm. i längd och minst 300 mm. i bredd (höjd) bokstafsskriften 30 mm. i höjd, pilen (pilarna) 150 (300) mm. i längd samt ramen 20 mm. i bredd; skolande ramen anbringas så, att dess ytterkant kommer på 20 mm. afstånd från den hvita botten kanter.

Omedelbart invid trappnedgång skall vid mörker städse lysa nödljus i rött genomfärgadt glas, som tillåter ljus af $\frac{3}{4}$ normalljusstyrka att under vanliga förhållanden synas på ett afstånd af 20 m. Å väggen, där rött nödljus anbringas, skall vid pass 1,50 m. öfver golfplanet på hvitt, i oljefärg utfördt fyrkantigt bottenplan af 15×15 cm. storlek målas i högröd oljefärg en cirkelformig yta af 6 cm. i diameter, hvilken på ett afstånd af 1 cm. från periferien omgifves af en likaledes i högröd oljefärg målad koncentrisk ring af 1 cm. i bredd.

För nödbelysning må användas endast stearinljus, rofoljelampor eller elektrisk belysning, härflytande ur annan stam än den öfriga elektriska belysningen; och skall, där elektrisk nödbelysning brukas, resevanordning inrättas, som tillåter belysning äfven i det fall, att afbrott i den normala strömtillförseln af någon anledning uppkommer.

Alarmanordning och säkerhetsföreskrifter i öfrigt.

§ 22.

För eldfaras samtida tillkännagifvande inom alla delar af hotell eller pensionat skall finnas anordning för klämtning å s. k. enslagsklocka af erforderlig ljudstyrka och med en klang, som skarpt skiljer sig från all annan i byggnaden befintlig signalanordning. Sådan klocka anordnas å hvarje ställe, där det för ändamålet kräves.

Erfordras flera klockor, skola de vara inbördes förenade genom ledning, så att alla klockorna kunna samtidigt igångsättas. Är alarmanordningen elektrisk, skola de kontakter, förmedelst hvilka

alarmering framkallas, vara så konstruerade, att klockorna, sedan kontakten tillslags, oafbrutet signalera, till dess kontakten åter fränslås. Dessa kontakter skola vara så skyddade, att missbruk förebyggas, utan att det behöriga bruket genom tidsutdrägt hindras.

§ 23.

Oberoende af hvad brandordning och gällande kommunalstadgar till befrämjande af värd om brandväsendet må innebålla, skall inom hotell och pensionat i hvarje våning å plats i omedelbar närhet af en hvar utaf de för utrymning afsedda utgångar och trappnedgångar finnas en ständigt brukbar, vattenfylld assuransspruta om minst 25 l. rymd, försedd med lock.

§ 24.

På den i föregående § angifna plats skall uppställas jämväl öfrigt till omedelbart bruk i första hand föreskrifven eldsäckningsmateriel äfvensom anbringas ledning till alarmanordning och till rök-lucka; och skall genom på väggen måladt anslag utmärkas, för hvilka anordningar och redskap plats där är bestämd.

§ 25.

Inom hotell eller pensionat, där utrymnings-trapporna med omfattningsväggar icke äro brandfasta, skall i hvarje sofram, så framt det är beläget högre än i bottenvåningen och antingen saknar nödbalkong eller i förhållande till trappnedgångarna icke har det läge, som i § 8 första stycket förutsättes, ständigt finnas upphängd och färdig till användning en lifräddningslina, försedd med bromsinrättning och lifbälten, allt af lämplig konstruktion;

K. befh:de obetaget att med hänsyn till byggnadsättet föreskrifva anbringande af lifräddningslina jämväl i rum, som i förhållande till trappnedgångarna har det läge, som i § 8 första stycket förutsättes.

§ 26.

Genom af k. befh:de utfärdadt tryckt anslag, affattadt på svenska och, i mån som det pröfvas nödigt, äfven på tyska, franska och engelska språken, hvilket bör anslås ofvanom tvättstället i hvarje resanderum, skall gästen anmanas att vid inflyttningen utan dröjsmål förskaffa sig säker kändedom om de inom hotellet eller pensionatet befintliga trappnedgångar och andra anordningar för byggnadens utrymmande vid eldfara.

Likaledes böra genom k. bef. h:des försorg i enlighet med vid denna stadga fogadt formulär, tryckas ordningsföreskrifter rörande försiktighetsmått vid handterande af eld och eldfarliga ämnen m. m., hvilka föreskrifter skola genom polismyndighetens försorg i erforderligt antal exemplar tillhandahållas innehafvare af hotell eller pensionat med förständigande att emot skriftligt erkännande utdela dem till hvarje inom hotellet eller pensionatet anställd person vid befattningens tillträde.

Tillsyn å hotell och pensionat.

§ 27.

Tillsyn öfver efterlefnaden af de i denna stadga gifna föreskrifter utfövas af k. bef. h:de och underordnad polismyndighet.

Hotell och pensionat skola minst två gånger årligen på obestämd tid besiktigas af polismyndigheten i orten till utrönande, huruvida de i denna förordning meddelade föreskrifter äro i behörig ordning iakttagna. Därvid bör särskild uppmärksamhet ägnas åt det skick, hvari dörrars mekaniska stängningsanordning, alarmanordning, inom byggnaden använd nödbelysning och eldsläckningsmateriel samt lifräddningslinor befinna sig.

Ersättning för resa, om sådan för besiktningen erfordras, utgår enligt gällande resereglemente och betalas af hotellets eller pensionatets innehafvare; dock må dagtraktamente hvarken under resa eller förrättning beräknas.

Särskild besiktning å elektriska ljus-, kraft- och alarmledningar med tillhörande anordningar inom hotell och pensionat skall på innehafvarens föranstaltande en gång hvarvt år verkställas af sakkunnig, opartisk person; och skall intyg anskaffas såväl om den verkställda besiktningen som därom, att anmärkta bristfälligheter afhjälpts inom åtta dagar efter besiktningen.

Om besiktningens verkställande och hvad därvid anmärkts har förrättningsman att göra anteckning uti den i § 28 föreskrifna liggare.

§ 28.

1. Inom hotell och pensionat skall enligt vid denna stadga fogadt formulär föras en af k. bef. h:de anskaffad liggare för anteckning om de i §§ 19 och 27 föreskrifna besiktningar.

Denna liggare, som bör hållas en i hvar tillgänglig, skall genom polismyndighetens i orten försorg en gång årligen uppvisas för k. bef. h:de, som därom tecknar bevis i liggaren.

2. Klagomål angående försummad efterlefnad af de säkerhetsföreskrifter, som i denna stadga äro gifna för hotell och pensionat, må vare sig af gäst eller af någon där anställd person anföras skriftligen, i Stockholm hos öfverståthållareämbetet och eljest hos k. bef. h:de i orten; och skola därvid uppgifvas de skäl och bevis, som för styrkande af klagomålet befogenhet må förefinnas, äfvensom den klagandes namn, titel eller yrke samt postadress.

Den som anför obefogadt klagomål, skall vara pliktig att ersätta alla de besvär och kostnader, som däraf föränledas för den, mot hvilken klagomålet riktats.

Ansvarsbestämmelser m. m.

§ 29.

Utjuder någon, på sätt i § 1 sägs, med användning af benämningen hotell eller pensionat, möblerade rum åt resande eller andra till hårbärge utan att hafva erhållit behörigt tillstånd därtill enligt § 2,

eller upplåter innehafvare af hotell eller pensionat åt annan mot eller utan betalning rum eller nattläger i strid mot §§ 4 eller 13,

eller belamar han eller hans husfolk sådana utrymmen inom hotellet eller pensionatet, hvilka enligt §§ 5 och 17 skola hållas fria, eller underlåter han eller husägaren, i hvad på en hvar kan ankomma, att iakttaga hvad i afseende på rummens uppvärming och belysning är stadgadt i §§ 18—21,

eller vidmakthåller icke han eller husägaren, en hvar i hvad honom rör, föreskrifven brand- och lifräddningsredskap eller mekaniska anordningar för dörrars själfstängning eller för alarmering, eller varda ej anmärkta fel därutinnan afhjälpta inom åtta dagar från bevisligen af vederbörande besiktningssman eller polismyndighet erhållen tillsägelse,

straffes med böter, högst fem hundra kronor.

Detsamma gäller, där styrelse eller föreståndare för anstalt, hvarom sägs i § 1 punkten 1 andra stycket, utan behörigt tillstånd utbyr möblerade rum inom de anstalten tillhöriga byggnader eller eljest i afseende därå låter förseelse, som nu är nämnd, komma sig till last.

§ 30.

Den som under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse, som omförmäles i § 29, fortsätter eller förnyar samma förseelse, skall, för hvarje gång stämning därför utfärdats och delgifvits, fallas till ansvar enligt samma §.

§ 31.

Förseelse, som omförmäles i § 29, skall åtalas af allmän åklagare, i stad hos polisdomstol, därest särskild sådan är inrättad, men eljest hos poliskammare och, där sådan icke finnes, vid allmän domstol samt å landet vid allmän domstol; och i fråga om klagan öfver domstols eller poliskammarens beslut i dessa mål hvad i allmänhet angående besvär i brottmål finnes förordnad.

§ 32.

Af böter, som enligt denna stadga ädömas, tillfalla hälften kronan och hälften åklagaren. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

§ 33.

Har innehafvare af hotell eller pensionat blifvit enligt § 29 upprepade gånger fälld till ansvar, eller visar han grof vårdslöshet i efterkommandet af hvad enligt denna stadga är till skydd för lif emot skada af brand föreskrifvet, eller finnes han eljest icke lämplig att vidare förestå rörelsen, må han, efter därom af åklagaren förd talan, kunna af k. bh:de skiljas från rörelsens fortsatta utfölvande.

Desamma gäller i fråga om styrelse eller föreståndare för anstalt, hvarom i § 1 punkten 1 andra stycket sägs, såvidt rör befattningen med de till utbyrning afsedda byggnader.

Brukar någon utan att äga tillstånd till hotell- eller pensionatrörelse eller i strid med af k. bh:de meddeladt förbud emot sådan rörelse skylt, som i § 2 punkten 3 är sagdt, och densamma icke genast på polismyndighets tillsägelse borttager, har samma myndighet att på den felandes bekostnad därom gå i författning.

§ 34.

Hotell- eller pensionatrörelse må jämväl idkas af bolag, dock under villkor att sådant, ehvad bolaget fått bolagsregler af k. mt fastställda eller icke, sker genom föreståndare, hvilken är ansvarig för rörelsens behöriga utfölvande, som om han drefve den för egen räkning;

och gälle i öfrigt i afseende å föreståndaren samt beträffande rörelsen i tillämpliga delar hvad denna stadga innehåller.

Denna stadga träder i kraft den — — — 1917. Innehafvare af hotell eller pensionat, hvilket redan då är i drift, samt styrelse eller föreståndare för redan då i gång varande anstalt, som i § 1 punkten 1 andra stycket är nämnd, älligge, så framt han vill fortsätta rörelsen, att ofödröjligen och senast inom 30 dagar därefter göra ansökning enligt § 2 punkten 1 a) och d).

Sedermera har han, under samma förutsättning, att hos k. bh:de styrka:

dels inom utgången af år 1917, att han infört de anordningar, hvarom stadgas i §§ 12, 14, 20—25,

dels och inom utgången af år 1919, med företeende af de i § 2 punkten 1 b) och c) föreskrifna handlingar, att hotellet eller pensionatet eller anstaltens till utbyrning afsedda lägenheter äro i allt öfrigt inrättade enligt bestämmelserna i denna stadga.

Egendomligt eldsvåde- tillbud.

Den 31 sisl. okt. kl. 5,25 e. m. signalerades å Brandtegrafven vid Johannes brandstation afbrött å Norrtulls- och Roslagslinierna. Ungefär samtidigt anmälde patrullerande poliskonstapeln pr telefon att han observerat det en eldslåga flammat upp å nedledningen till brandskåpet Birger-Jarlagsgatan 47.

Vid omedelbart därpå företagen undersökning befanns att den högra nedledningen till nämnda brandskåp, till följd af den vid tillfället rådande starka blåsten, kommit i kontakt med en bärträd till den i nämnda gata framdragna spårvägsliniens luftledning, hvarigenom starkström öfverförts till brandskåpsledningen, försärande förutom den afbrända nedledningsträden, att äfven skada anställdes å telefonapparaten i det c:a 1,300 mtr därifrån belägna brandskåpet Roslagsgatan 46, på så sätt att strömmen tagit väg genom ledningen till mikrofonen, hvilken tillika med taltratten fullständigt sönderbrändes, samt vidare genom telefonapparaten ena torrelement till skyddsskåpets plåtvägg. Å torrelementet hade ett 2 kvcm. stort brännhål uppstått och å plåten ett brännsår af samma omfattning.

I det å Johannes brandstation befintliga brandskåpet försäskade strömmen kontakt mellan den i skåpet befintliga telefonapparaten och brandskåpsledningen, hvarvid afledning uppstod. Å stationens instrumenttäfva afbrändes båda smältskyd-

den för Roslagslinien. Genom de dubbla felen — afledning och afbrott — blefvo samtliga denna linies 11 skåp obrukbara under 50 minuter.

Den väglängd som den obehöriga strömmen passerat uppgår till 4,8 km.

Anledningen till denna strömöverföring berodde, enligt uppgift från spårvägsbolagets linieingenjör, därpå, att isolationen mellan den strömförande ledningstråden och bärtråden varit bristfällig, hvarigenom överföring uppstått.

Den afbrända nedledningen till brandskåpet utgjordes af Hackethaltråd och var dragen 300 m/m från bärtråden. Att nedledningen det oaktadt kommit i beröring med bärtråden, torde berodt på att nedledningen, som troligen varit något slapp, af blåsten förts mot bärtråden, hvarvid isoleringen så småningom söndernagts och kontakt uppstått mellan de tvänne trådarna.

Glimtar.

Tidningarne ha omtalat, att ärkebiskop Söderblom en gång i somras med nit och skicklighet deltagit i arbetet med att släcka en eldsvåda i Uppland. Som ett apropos härtill kan följande anekdot kanske intressera Svensk brandkärstidnings läsare:

Sedermera ärkebiskop Sundberg hade blifvit biskop i Karlstad år 1864 och samma år erhöll länet äfven en ny och mycket from landshöfding. Året därpå lades nästan hela staden i aska vid en förhärjande eldsvåda. En person berättade efteråt om "spetsarnes" deltagande i släckningsarbetet: "landshöfdingen grät och bad, men biskopen svor och släckte."

*

I en af mellersta Sveriges större städer finnes en plåtslagaremästare, känd som stark snusare, hvilket har gifvit till yttre resultat att under näsan bildats ett nästan ständigt öppet sår, närmast liknande en kanal.

Till denne mästare inkom härom dagen ständigt arbetslöse f. d. plåtslageriarbetaren "Kalle med armen" och framställde en anhållan om resebidrag.

"Nej", sade mäster, under ifrigt snusande, "jag ger ingenting åt den, som inte vill arbeta".

Kalle med armen, efter att en stund ha betraktat kanalen under mästerns näsa: "Fö'låt, mäster, att ja' frågar, snusar mäster med lödkolven också?"

Notiser.

Frivillig brandkår i Ånge.

Vid sammanträde den 28 sept. beslöts att bilda en frivillig brandkår i Ånge, under namn Ånge frivilliga brandkårsförening. Till interimstyrelse valdes järnvägstjänsteman Th. Zidén, postexp. R. Boström, trävaruhandl. P. E. Persson, handl. E. P. Pettersson och hemmansäg. J. A. Walker. Så snart tillräckligt antal medlemmar antecknat sig hålles konstituerande sammanträde.

God Jul och Godt Nytt År

tillönskas samtliga kolleger landet rundt af

Östersunds brandkårs
Kamratförening.

God Jul och Godt Nytt År

tillönskas samtliga kolleger landet rundt af

Örebro brandkårs
Kamratförening.

Trelleborgs Gummifabriks Aktiebolag

tillverka sug- och spolslangar samt tekniska Gummivaror af alla slag.

Afdelningskontor och nederlag: SKEPPSBRON 4, GÖTEBORG.